RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

nr. 216.678 van 5 december 2011
in de zaak A. 184.958/IX-5740

In zake : de NV AC RECYCLING
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Cies Gysen
kantoor houdend te 2800 Mechelen
Antwerpsesteenweg 18
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Francine Lemaire
kantoor houdend te 1070 Brussel
René Berrewaertslaan 34
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 28 augustus 2007, strekt tot de nietigverklaring van het "besluit van de Vlaamse Minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel", lees het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2007 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2004 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 29 juni 2007.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 181.547 van 31 maart 2008 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit verworpen.

De verzoekende partij heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Adjunct-auditeur Frederic Eggermont heeft een verslag opgesteld.

De partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 november 2011.

Staatsraad Jeroen Van Nieuwenhove heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Gitte Laenen, die loco advocaat Cies Gysen verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Francine Lemaire, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Adjunct-auditeur Frederic Eggermont heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Bij artikel 2, § 1, van het decreet van 31 januari 2003 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om met betrekking tot de in het decreet vermelde categorieën van steun en met inachtneming van de in het decreet bepaalde regels, steun te verlenen aan projecten die passen in het ruimtelijk economisch beleid en het ondernemingsbeleid, met aandacht voor ecologie, sociale en economische aspecten, kwantitatieve en kwalitatieve aspecten van werkgelegenheid, duurzaamheid, innovatie en kennisbevordering, binnen de voorziene begrotingskredieten.

Eén van de in het voornoemde decreet geregelde vormen van investeringssteun betreft de investeringssteun voor ecologie. Naar luid van artikel 13 van hetzelfde decreet kan de Vlaamse Regering steun verlenen aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest, onder de voorwaarden vermeld in het decreet en de uitvoeringsbesluiten. De nadere voorwaarden worden bepaald in de artikelen 14 tot 16 van het decreet.

3.2. Ter uitvoering van de aangehaalde decretale bepalingen wordt op 1 oktober 2004 het besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest genomen. Dit besluit bepaalt de voorwaarden en de procedure voor het toekennen van steun aan ecologie-investeringen.

3.3. Blijkbaar kende deze steunregeling een vrij groot succes en dreigde een budgettaire ontsporing, hetgeen noopte tot een aanpassing van de voormelde regeling. Op 20 juli 2006 beslist de Vlaamse Regering tot de principiële goedkeuring van een voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het voornoemde besluit van 1 oktober 2004. Daarbij wordt beslist om de datum van inwerkingtreding vast te stellen op 1 augustus 2006, om over het voorontwerp het advies in te winnen van de SERV en van de

Minaraad, om het aan te melden bij de Europese Commissie en om het voorontwerp uiteindelijk voor advies voor te leggen aan de afdeling wetgeving van de Raad van State.

3.4. Op 31 juli 2006 wordt het volgende bericht gepubliceerd op de website van de Vlaamse overheid:

> "Wijzigingen per 1 augustus 2006
>
> Op 20 juli 2006 heeft de Vlaamse Regering beslist de ecologiepremieregeling op volgende punten te wijzigen:
> - Het cumulverbod van de ecologiepremie met andere steunvormen wordt opgeheven;
> - Er kan enkel ecologiesteun worden toegekend voor technologieën die voorkomen op de limitatieve technologieënlijst;
> - De afschaffing van de verplichting om een CO2-emissiereductie engagement aan te gaan bij energiebesparende investeringen;
> - Een vereenvoudiging van de subsidietabel;
> - De invoering van een uniform steunplafond van 1,5 miljoen euro per steunaanvraag;
> - Het schrappen van achterstallige schulden bij de Belastingsdienst Vlaanderen inzake onroerende voorheffing als ontvankelijkheids- en uitbetalingscriterium;
> - De uitbetaling van de tweede schijf kan maar worden aangevraagd nadat 60% van het investeringsprogramma werd uitgevoerd.
>
> Deze wijzigingen zijn momenteel nog niet ingebouwd in de applicatie maar zullen met terugwerkende kracht ingaan vanaf 1 augustus 2006 na advies van de SERV en de MINA-raad en mits goedkeuring door Europa.
>
> Voor meer vragen kan u contact opnemen met […]."

3.5. In haar advies 42.352/1 van 8 maart 2007 over een ontwerp dat heeft geleid tot het bestreden besluit, merkt de afdeling wetgeving van de Raad van State het volgende op met betrekking tot de bepalingen die de inwerkingtreding ervan regelden:

> "De ontworpen regeling heeft uitwerking met ingang van 1 augustus 2006 en werkt derhalve terug in de tijd.
>
> Men weet dat het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten in de regel enkel is toegelaten ingeval voor de retroactiviteit een wettelijke machtiging bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling die met

inachtneming van het gelijkheidsbeginsel voordelen toekent of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de goede werking van de diensten en erdoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

Enkel indien de terugwerkende kracht van de ontworpen regeling in één van de voornoemde gevallen kan worden ingepast kan deze toelaatbaar worden geacht. Dat zou bezwaarlijk het geval kunnen zijn indien sinds 1 augustus 2006 reeds beslissingen tot toekenning van een subsidie zouden zijn genomen naar aanleiding van aanvragen die na die datum werden ingediend, waardoor in voorkomend geval met de terugwerkende kracht afbreuk zou worden gedaan aan verkregen situaties [noot: Naar het zeggen van de gemachtigde ambtenaar werden sinds 1 augustus 2006 evenwel geen subsidiebeslissingen genomen.].

De stellers van het ontwerp doen er hoe dan ook goed aan om de budgettaire redenen die zij voor de retroactiviteit zouden kunnen inroepen, af te wegen tegen de rechtsonzekerheid die onvermijdelijk wordt teweeggebracht bij de ondernemingen die sinds 1 augustus 2006 een subsidieaanvraag hebben ingediend, rekening houdende met de vereisten die toen golden en die nu met de ontworpen regeling met terugwerkende kracht worden gewijzigd."

3.6. Op 16 mei 2007 vaardigt de Vlaamse Regering twee besluiten uit.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2007 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest treedt in werking op 17 mei 2007 en voorziet in een nieuwe regeling voor het verkrijgen van steun voor ecologie-investeringen. Anders dan de regeling in het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2004, wordt de steun voor ecologie-investeringen in deze nieuwe regeling toegekend volgens een wedstrijdformule (zgn. call-procedure), waarbij de minister na een oproep een vooraf bepaalde subsidie-enveloppe verdeelt over de best gerangschikte subsidieaanvragen, tot het budget opgebruikt is.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2007 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2004 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest is het bestreden besluit en heeft uitwerking met ingang van 1 augustus 2006 (artikel 17). Het aldus gewijzigde besluit van 1 oktober 2004

wordt opgeheven op 16 mei 2007 (artikel 15). De voornaamste wijzigingen zijn de volgende: (1) er kan enkel ecologiesteun worden toegekend voor technologieën die voorkomen op een limitatieve lijst; een ecologiepremie voor gedwongen verhuizing is niet meer mogelijk, (2) investeringen waarvan de eigendom behouden blijft via een recht van opstal of een verzaking aan het recht van natrekking worden uitgesloten van steunverlening en (3) er wordt voorzien in een uniform steunplafond van 1,5 miljoen euro per steunaanvraag.

3.7. Op 27 oktober 2006 dient de verzoekende partij een aanvraag in voor het verkrijgen van een ecologiepremie voor investeringen die zij te Kampenhout wil doen, met het oog op de oprichting en de exploitatie van een sorteercentrum voor afvalstoffen. Zij raamt de totale premie waarop zij aanspraak zou kunnen maken op ongeveer 600.000 euro.

3.8. Op 1 juni 2007 stuurt het Agentschap Economie, afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid, een e-mailbericht aan de verzoekende partij, waarin wordt gewezen op de nieuwe regeling in het (weliswaar nog niet bekendgemaakte) bestreden besluit en wordt gevraagd om binnen tien werkdagen geïnformeerd te worden over de vraag of de eigendom van de investeringen opgenomen in haar aanvraag behouden blijft via een recht van opstal of een verzaking aan het recht van natrekking.

3.9. In een brief van 14 juni 2007 antwoordt de raadsman van de verzoekende partij dat het besluit van 16 mei 2007 nog niet is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en maakt hij voorbehoud bij de retroactieve inwerkingtreding van dat besluit, alsook bij de uitsluiting van investeringen waarvan de eigendom behouden blijft via een recht van opstal of een verzaking aan het recht van natrekking.

3.10. Bij een e-mailbericht van 2 augustus 2007 antwoordt het Agentschap Economie dat het besluit van 16 mei 2007 inmiddels is bekendgemaakt en dat de aanvraag van de verzoekende partij niet verder kan

worden afgewerkt, zolang zij niet heeft geantwoord op de gestelde vraag. Hierop reageert de verzoekende partij niet meer.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunten van de partijen

4. De verwerende partij werpt in haar memorie van antwoord op dat de verzoekende partij de vernietiging vordert van het bestreden besluit in zijn geheel, maar dat zij niet aantoont dat alle bepalingen voor haar griefhoudend zijn. De verzoekende partij kan niet aantonen dat de technologieën, waarvoor zij steunt aanvraagt, niet meer voorkomen op de limitatieve lijst van technologieën, noch dat het gaat om investeringen omwille van een gedwongen verhuis, zodat zij op geen enkele wijze aantoont door deze wijziging te zijn getroffen.

De verzoekende partij toont evenmin aan dat zij getroffen wordt door de uitsluiting van steun voor investeringen waarvan de eigendom behouden blijft via een recht van opstal of een verzaking aan het recht van natrekking, aangezien zij enkel aanvoert dat de geplande investeringen zullen plaatsgrijpen op een perceel dat eigendom zou zijn van nv Meysmans & Cie, waarbij die laatste de milieuvergunning zou hebben bekomen. Er wordt niet aangetoond dat het perceel aan de verzoekende partij in opstal zou zijn gegeven, aangezien geen contract tot vestiging van een opstalrecht wordt voorgelegd. Evenmin blijkt dat de verzoekende partij haar ecologie-investeringen via een recht van opstal zal realiseren, aangezien zij niet heeft geantwoord op een vraag van de verwerende partij daarover.

De invoering van een uniform steunplafond van 1,5 miljoen euro per steunaanvraag heeft voor de verzoekende partij geen nadelig gevolg, aangezien zij zelf beweert recht te hebben op een premie van ongeveer 600.000 euro.

De middelen hebben enkel betrekking op de artikelen 15 en 16 (in feite 15 en 17) van het bestreden besluit, alsook op artikel 6, in zoverre het een paragraaf 3, 5°, invoegt in artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2004. In elk geval moet een gebeurlijke vernietiging worden beperkt tot deze door de verzoekende partij bekritiseerde bepalingen.

5. De verzoekende partij repliceert in haar memorie van wederantwoord dat zij vóór de inwerkingtreding van het bestreden besluit voldeed aan alle voorwaarden om ecologiesteun te vragen en te verkrijgen, omdat het een gebonden bevoegdheid van de minister betreft. De bij het bestreden besluit aangebrachte wijzigingen hebben onmiddellijk betrekking op het al door de verzoekende partij ingediende aanvraagdossier, zodat zij rechtstreeks de gevolgen ondervindt van deze wijzigingen en dus belang heeft bij het beroep. De wijzigingen die door het bestreden besluit worden ingevoerd met terugwerkende kracht tot 1 augustus 2006, zijn van toepassing op de door de verzoekende partij ingediende aanvraag. Niet alleen worden haar daardoor bijkomende voorwaarden opgelegd, maar bovendien zijn bepaalde ecologie-investeringen niet meer subsidieerbaar.

De steunaanvraag van de verzoekende partij betreft wel degelijk investeringen waarvan de eigendom behouden blijft via een recht van opstal, zoals blijkt uit de initiële overeenkomst tussen de verzoekende partij en de nv Meysmans & Cie en uit de recente financieringsovereenkomst die werd aangegaan tussen de verzoekende partij, de nv Meysmans & Cie en ING Lease.

Het voordeel dat de verzoekende partij heeft bij de vernietiging van het bestreden besluit is duidelijk: door de vernietiging van het bestreden besluit zullen de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2004 ongewijzigd van toepassing zijn op de aanvragen -waaronder ook die van de verzoekende partij- die zijn ingediend vóór 17 mei 2007, zijnde de datum van inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2007 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in

het Vlaamse Gewest. De notariële akte waar de verwerende partij blijkbaar om vraagt, is inmiddels verleden en de werken zijn reeds in uitvoering nadat aan de verzoekende partij een stedenbouwkundige vergunning werd verleend.

In ondergeschikte orde stelt de verzoekende partij nog dat, zelfs indien het beroep beperkt zou zijn tot de artikelen 6, 2°, 15, 16 en 17 van het bestreden besluit, toch het volledige besluit buiten toepassing moet worden gelaten op grond van het algemeen verbod van terugwerkende kracht, dat van openbare orde is.

6. De verwerende partij merkt in haar laatste memorie nog op dat uit bepaalde, door de verzoekende partij samen met de memorie van wederantwoord neergelegde stukken, kan worden afgeleid dat ze geen actueel belang heeft bij het beroep tot nietigverklaring. De verzoekende partij is immers opstalhouder voor wat betreft het bedrijfsgebouw, maar de installaties waarvoor de steunaanvraag werd ingediend, zijn haar eigendom. Ook indien die installaties als onroerende goederen zouden worden beschouwd, zouden ze eigendom zijn van de eigenaar van het bedrijfsgebouw en vallen ze alleszins niet onder de door de verzoekende partij bekritiseerde uitsluitingsgrond voor opstalhouders.

Beoordeling

7. De verzoekende partij heeft een aanvraag tot het verkrijgen van ecologiesteun ingediend die, gelet op artikel 16 van het bestreden besluit, moet worden beoordeeld met toepassing van de bij het bestreden besluit gewijzigde bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2004. De verzoekende partij heeft bijgevolg belang bij de vernietiging van het bestreden besluit in zoverre de bepalingen ervan voor haar griefhoudend zijn.

De verzoekende partij viseert in haar middelen artikel 6 van het bestreden besluit, in zoverre dit een paragraaf 3, 5°, invoegt in artikel 14 van het besluit van 1 oktober 2004 (derde middel), alsook de bepalingen die

terugwerkende kracht verlenen aan het bestreden besluit, namelijk de artikelen 16 en 17 (eerste en tweede middel). In beide gevallen vergt een antwoord op de vraag of de rechtspositie van de verzoekende partij ongunstig beïnvloed wordt, een beoordeling van de gegrondheid van het middel. De ontvankelijkheidsexceptie moet dan ook samen met de middelen worden onderzocht. Daarbij zal ook worden nagegaan of een gebeurlijke vernietiging betrekking kan hebben op die afzonderlijke bepalingen, dan wel of omwille van de samenhang met andere bepalingen het bestreden besluit in zijn geheel zou moeten worden vernietigd.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste en tweede middel

Uiteenzetting van de middelen

8. In een eerste middel wordt de schending aangevoerd van artikel 2 van het Burgerlijk Wetboek, van het algemeen rechtsbeginsel van niet-retroactiviteit van de wet en van het zorgvuldigheidsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel. In een tweede middel wordt de schending aangevoerd van het zorgvuldigheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel.

De verzoekende partij stelt dat de artikelen 15 en 16 (lees: 15 en 17) van het bestreden besluit tot gevolg hebben dat de wijzigingen van het bestreden besluit uitwerking hebben met ingang van 1 augustus 2006, dus vóór de goedkeuring en de bekendmaking van het bestreden besluit, en dat deze wijzigingen ophouden uitwerking te hebben op 16 mei 2007. Dit gaat in tegen het verbod van retroactiviteit, dat onder meer voortvloeit uit artikel 2 van het Burgerlijk Wetboek en dat volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof een algemeen rechtsbeginsel is ter waarborging van de rechtszekerheid. Dit beginsel houdt in dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is,

zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van bepaalde handelingen kan voorzien op het ogenblik dat die handeling wordt verricht. Overeenkomstig de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en van de Raad van State kan terugwerkende kracht enkel op grond van zeer bijzondere omstandigheden verantwoord zijn. In het geval van een reglementair besluit moet ofwel een wetsbepaling deze terugwerkende kracht toestaan, hetgeen te dezen niet het geval is, ofwel moet de terugwerkende kracht absoluut noodzakelijk zijn met het oog op de goede werking van het bestuur of ter regularisatie van een feitelijke of rechtstoestand en dan nog op voorwaarde dat deze terugwerking de rechtszekerheid eerbiedigt en geen afbreuk doet aan verworven rechten. In het onderhavige geval is er geen voldoende verantwoording voor de terugwerkende kracht van het bestreden besluit. Uit de voorbereidende stukken bij het bestreden besluit wordt voorgehouden dat een aantal “slimme jongens” de steun voor ecologie-investeringen zijn gaan gebruiken voor een ander doel, namelijk voor structurele subsidie voor de productie van groene stroom, veelal met zonne-energie. Deze reden kan geen uitzonderlijke omstandigheid inhouden die de terugwerkende kracht kan verantwoorden, zeker nu de uitwerking van het bestreden besluit reeds is afgelopen op de datum van de bekendmaking ervan. De enige reden voor het bestreden besluit is dat er meer aanvragen werden ingediend dan verwacht, zodat de uitgaven van de overheid in die sector stijgen. Er ligt dan ook een schending voor van het beginsel van niet-retroactiviteit. Bepaalde maatregelen, zoals procedureregels en vormvereisten, zijn bovendien niet vatbaar voor terugwerkende kracht, terwijl de retroactieve wijzigingen in het bestreden besluit in hoofdzaak procedureregels en vormvereisten betreffen. De verzoekende partij had haar aanvraag ingediend volgens de regeling die op dat tijdstip van toepassing was en ging ervan uit dat de steun voor ecologie-investeringen op basis van die regeling zou worden toegekend. Het plots met terugwerkende kracht wijzigen van die regeling, zonder dat de betrokken sectoren en de verzoekende partij omtrent die geplande wijzigingen werden geïnformeerd of geraadpleegd, houdt een schending in van het zorgvuldigheidsbeginsel en van de informatie- en bijstandsplicht in hoofde van de overheid.

De verwerende partij beschikt te dezen enkel over een gebonden bevoegdheid. Wanneer een aanvraagdossier voldoet aan alle voorwaarden, zoals bepaald in de regelgeving, is de minister verplicht om de steun voor ecologie-investeringen aan de betrokken onderneming toe te kennen. De verzoekende partij werd precies opgericht voor de activiteiten waarvoor de steun voor ecologie-investeringen wordt toegekend en zij mocht er op vertrouwen dat haar aanvraag zou worden beoordeeld volgens de op dat tijdstip geldende regelgeving, zodat het door haar beoogde sorteercentrum zou worden gesubsidieerd. De beslissing tot toekenning van de steun voor ecologie-investeringen werd verwacht in juni 2007, maar kort ervoor werd het bestreden besluit genomen dat met terugwerkende kracht tot voor de datum van indiening van de aanvraag de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van de steun voor ecologie-investeringen grondig heeft gewijzigd. De verzoekende partij werd daardoor geconfronteerd met nieuwe eisen en voorwaarden waardoor de kans groot is dat ze hetzij minder, hetzij helemaal geen steun voor ecologie-investeringen ontvangt. Er kon nochtans niet van haar worden verwacht dat zij op de hoogte was en zich moest gedragen naar verplichtingen en vereisten die na de indiening van de steunaanvraag met terugwerkende kracht zijn opgelegd.

9. In haar memorie van wederantwoord voegt de verzoekende partij daar nog aan toe dat op de website, waarnaar de verwerende partij verwijst, melding werd gemaakt van een lijst van wijzigingen waaruit kon worden afgeleid dat het ging om een limitatieve lijst. Niets deed vermoeden dat er nog sprake zou zijn van andere wijzigingen, onder meer voor wat betreft de investeringen die behouden worden via een recht van opstal. Uit het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State kan worden opgemaakt dat zij geen voorstander was van de terugwerkende kracht van de wijzigingen.

10. In haar laatste memorie stelt de verzoekende partij nog dat het bestreden besluit enkel uitwerking heeft gehad voor een periode die voorafgaat aan het tijdstip van zijn uitvaardiging en dat de verzoekende partij steeds heeft gehandeld op basis van en rekening houdend met de geldende bepalingen, die

ook de enige zijn die haar bekend konden zijn. De bekendmaking van een nakende wijziging van de regelgeving middels een algemeen bericht op een website kan alleszins niet volstaan om de schending van het vertrouwen van de verzoekende partij recht te zetten.

Beoordeling

11. Beleidsvoering houdt in dat de overheid haar rechtsregels steeds moet kunnen aanpassen aan de wisselende omstandigheden, rekening houdende met het algemeen belang. De overheid vermag daarbij ook een louter budgettaire doelstelling na te streven. De aanpassing van rechtsregels geldt in beginsel enkel voor de toekomst, waarbij eveneens in beginsel de nieuwe regeling van onmiddellijke toepassing is, niet alleen op feiten die zich voordoen na zijn inwerkingtreding, maar ook op rechtsgevolgen van voordien voorgevallen feiten, zodat aldus alle identieke situaties op dezelfde manier worden behandeld.

12. Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten kan onder bepaalde voorwaarden toelaatbaar worden geacht, namelijk indien voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, indien de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent of indien de retroactiviteit noodzakelijk is voor de goede werking of de continuïteit van de diensten en daardoor, in beginsel, geen verkregen rechten worden aangetast. Enkel indien de retroactiviteit van de ontworpen regeling in één van de opgesomde gevallen valt in te passen, kan deze worden gebillijkt.

Aangezien de artikelen 16 en 17 van het bestreden besluit nieuwe rechtsgevolgen verbinden aan rechtsfeiten die dateren van vóór de bekendmaking van het bestreden besluit in het Belgisch Staatsblad, verlenen zij terugwerkende kracht aan de wijzigingen die vervat zijn in het bestreden besluit, waaronder artikel 6 van het bestreden besluit, in zoverre dit een paragraaf 3, 5°, invoegt in artikel 14 van het besluit van 1 oktober 2004. Aldus wordt aan

rechtsfeiten waaraan de oorspronkelijke regeling bepaalde rechtsgevolgen verbindt, andere rechtsgevolgen verbonden, die voor de verzoekende partij op zijn minst minder gunstig zijn.

Er bestaat alleszins geen wettelijke machtiging voor deze terugwerkende kracht. Er kan evenmin worden voorgehouden dat het bestreden besluit enkel voordelen toekent, aangezien het in vergelijking met de bestaande regeling voor bepaalde categorieën van rechtsonderhorigen, waaronder de verzoekende partij, in een minder gunstige regeling resulteert. Er dient dan ook te worden nagegaan of de door de verzoekende partij bekritiseerde retroactiviteit noodzakelijk is voor de goede werking van de diensten en of daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

Uit het voorgaande kan alvast worden afgeleid dat de verzoekende partij belang heeft bij het beroep tot nietigverklaring in zoverre het gericht is tegen de voormelde artikelen 16 en 17 van het bestreden besluit.

13. De verzoekende partij vermocht uit de oorspronkelijke regeling, zoals die gold vóór de inwerkingtreding van het bestreden besluit, een aanspraak af te leiden tot toekenning van steun voor ecologie-investeringen voor het door haar beoogde project. De verwerende partij toont alleszins niet aan dat de aanvraag van de verzoeker niet zou zijn ingewilligd indien die aanvraag volgens de oorspronkelijke regeling zou zijn beoordeeld. Overigens kan uit artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2004 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest duidelijk worden opgemaakt dat de steun voor ecologie-investeringen wordt verleend wanneer de aanvrager voldoet aan de voorwaarden.

In de nota aan de Vlaamse Regering bij het ontwerp dat heeft geleid tot het bestreden besluit, wordt uiteengezet dat er meer steunaanvragen werden ingediend dan er beschikbare begrotingsmiddelen zijn en dat een aantal fundamentele wijzigingen moesten worden doorgevoerd om een budgettaire

ontsporing af te wenden, aangezien een handhaving van de oorspronkelijke regeling tot 31 augustus 2007 zou leiden tot een tekort van 138.244.310, 21 euro. De wijze waarop de verwerende partij dit niet betwiste budgettaire probleem aldus wenste op te lossen, is niet kennelijk onredelijk, temeer daar de verwerende partij ook rekening vermocht te houden met het door haar vastgestelde oneigenlijke gebruik van de steun door ondernemingen die ermee op structurele wijze de productie van groene stroom, in vele gevallen opgewekt door zonne-energie, laten subsidiëren. Er kan dan ook, met die welbepaalde gegevens voor ogen, worden aangenomen dat het door de verwerende partij geschetste budgettaire probleem noopte tot een aanpassing van die oorspronkelijke regeling met terugwerkende kracht, aangezien nog over een aanzienlijk aantal ingediende aanvraagdossiers moest worden beslist, en dat het verlenen van terugwerkende kracht aan de wijzigingen in het bestreden besluit bijgevolg “noodzakelijk” was voor de goede werking en de continuïteit van de diensten.

Anders dan de verzoekende partij voorhoudt, komt een dergelijke maatregel overigens niet neer op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, aangezien een zorgvuldig optredende overheid ook dient te waken over haar begrotingsevenwicht.

14. Er moet wel worden nagegaan of door het verlenen van terugwerkende kracht aan de wijzigingen in het bestreden besluit niet op onevenredige wijze inbreuk wordt gemaakt op rechtmatige aanspraken van bepaalde categorieën van rechtsonderhorigen, waaronder de verzoekende partij.

In dat verband moet alvast rekening worden gehouden met het gegeven dat niet vereist is dat de ecologie-investeringen al gerealiseerd moeten zijn vooraleer de steun kan worden toegekend. Steunaanvragers kunnen bijgevolg hun investeringen uitstellen tot ze zekerheid hebben over de ervoor toegekende steun.

Precies om de hiervoor vermelde reden vermocht de verwerende partij bovendien te vrezen dat een “aanzuigeffect” zou ontstaan wanneer potentiële aanvragers vernemen dat een verstrenging van de regeling inzake steun voor ecologie-investeringen in voorbereiding is. Er kan worden aangenomen dat een dergelijk aanzuigeffect de budgettaire problemen enkel zou vergroten en dat de verwerende partij om die reden kon beslissen dat aanvragen die worden ingediend na het bekend raken van de beleidsbeslissing om de steunregeling te verstrengen, niet volgens de gunstigere oorspronkelijke regeling kunnen worden behandeld.

De verwerende partij heeft op 31 juli 2006 op de website van de Vlaamse overheid, afdeling Economisch Steunbeleid, een bericht geplaatst met de melding dat de regeling met ingang van 1 augustus 2006 verstrengd zou worden, samen met een aantal krachtlijnen van de nieuwe regeling. Tevens werden de e-mailadressen en telefoonnummers van een aantal personeelsleden van de Vlaamse overheid vermeld die nadere toelichting konden geven bij de maatregel. Het gegeven dat een dergelijk bericht nooit kan gelden als de wettelijk vereiste bekendmaking van een rechtsregel, neemt niet weg dat de nadelige gevolgen van terugwerkende kracht erdoor gemilderd kunnen worden, aangezien potentiële steunaanvragers die zich vanaf 1 augustus 2006 aan het beraden waren over de indiening van een steunaanvraag en daarover informatie inzamelden op de website van de betrokken administratie, konden vernemen dat hun aanvraag zou worden beoordeeld met inachtneming van een aantal wijzigingen waarover ze meer informatie konden inwinnen bij de betrokken administratie.

In de gegeven omstandigheden moet worden aangenomen dat het verlenen van terugwerkende kracht door de artikelen 16 en 17 van het bestreden besluit, aan de wijzigingen die door hetzelfde bestreden besluit worden aangebracht, niet op onevenredige wijze inbreuk maakt op de rechtsonderhorigen die daardoor minder of zelfs geen steun kunnen ontvangen voor aanvragen die zijn ingediend met ingang van 1 augustus 2006. Er ligt dan ook geen schending

voor van het vertrouwensbeginsel, van artikel 2 van het Burgerlijk Wetboek en van het algemeen rechtsbeginsel van niet-retroactiviteit.

Evenmin kan uit het voorgaande worden opgemaakt dat de overheid is tekortgeschoten in haar informatie- en bijstandsplicht. Anders dan de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord lijkt voor te houden, impliceert die informatie- en bijstandsplicht ook niet dat alle onderdelen van het bestreden besluit in een bericht op de website van de Vlaamse overheid moesten worden vermeld.

15. Het eerste middel en het tweede middel zijn ongegrond.

B. Derde middel

Standpunten van de partijen

16. In een derde middel wordt naast machtsoverschrijding ook de schending aangevoerd van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en van het redelijkheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en het materieel motiveringsbeginsel.

De verzoeker betoogt dat de uitsluiting van het verkrijgen van steun voor ecologie-investeringen waarvan de eigendom behouden blijft via een recht van opstal of een verzaking aan het recht van natrekking in het nieuwe artikel 14, § 3, 5°, van het besluit van Vlaamse Regering van 1 oktober 2004, ingevoegd bij artikel 6, 2°, van het bestreden besluit, zonder enige motivering aan de subsidievoorwaarden is toegevoegd. De enige uitleg kan worden gevonden een verklaring van de bevoegde minister in het Vlaams Parlement dat sinds medio 2006 vele ondernemingen de steun voor ecologie-investeringen voor een ander doel zijn gaan gebruiken, namelijk om op structurele wijze de productie van groene stroom, in vele gevallen opgewekt door zonne-energie, te laten subsidiëren. Hieruit kan worden opgemaakt dat de verwerende partij ervan is

uitgegaan dat ondernemingen investeringen in het eigen productieapparaat steeds doen op gronden waarvan zij de volle eigendom hebben en dat investeringen op basis van een recht van opstal geen betrekking hebben op het eigen productieapparaat. Het opstalrecht wordt in de bedrijfswereld echter courant gebruikt, bijvoorbeeld wanneer ondernemingen een deel van hun onroerend patrimonium van het ondernemingsrisico afschermen door het gebruik van een patrimoniumvennootschap die een recht van opstal verleent aan de werkvennootschap of wanneer meerdere bedrijven actief zijn op hetzelfde perceel dat eigendom is van één bedrijf terwijl de andere bedrijven gebruik maken van een recht van opstal. Met de bestreden maatregel wordt de uitsluiting van bepaalde bedrijven beoogd, met name bedrijven gespecialiseerd in het plaatsen van installaties voor hernieuwbare energie (zonnepanelen) buiten hun onderneming en die daarbij vaak met een recht van opstal werken. Alle andere bedrijven die om welbepaalde redenen geen volledige eigenaar zijn van de gronden waarop ze hun onderneming exploiteren, worden daardoor evenwel ten onrechte uitgesloten, ook al voldoen ze volledig aan de doelstellingen van de steunregeling.

Ondernemingen die hun bedrijf exploiteren op grond van een recht van opstal bevinden zich juridisch in dezelfde situatie als andere ondernemingen die hetzelfde doen op basis van hun eigendomsrecht. Het gemaakte onderscheid is dan ook niet redelijk verantwoord, aangezien bij identieke investeringen van de opstalhouder of de eigenaar de tweede wel en de eerste niet in aanmerking komt voor het verkrijgen van steun voor ecologie-investeringen. Het gemaakte onderscheid is ook niet adequaat, aangezien het uitsluiten van investeringen die eigendom blijven via het recht van opstal niet toelaat om het gestelde doel – het uitsluiten van bedrijven die gespecialiseerd zijn in hernieuwbare energie – te bereiken. Het onderscheid is tevens onevenredig doordat naast de eigenlijk geviseerde bedrijven nog veel andere bedrijven worden uitgesloten die nochtans volledig aan de doelstelling van de steunregeling beantwoorden. Er ligt bijgevolg een schending van het gelijkheidsbeginsel voor.

Indien de uitsluiting zou zijn ingegeven door zuivere budgettaire doelstellingen, hetgeen door de verwerende partij stellig wordt ontkend, is tevens de materiële motiveringsplicht geschonden, omdat het bestreden besluit is gesteund op verkeerde motieven.

17. De verwerende partij repliceert dat volle eigenaars en opstalhouders geen vergelijkbare categorieën zijn, omdat het opstalrecht in tegenstelling tot het eigendomsrecht in de tijd beperkt is. Er is ook geen minimumduur voor het recht van opstal, zodat een zeer tijdelijke opsplitsing van de eigendom van de grond en van de opstallen mogelijk is. Het verschil tussen de situatie van de volle eigenaar van de grond en van de opstallen enerzijds en de situatie van een gescheiden eigendom van grond en opstallen is wel degelijk relevant voor de doelstellingen van de betrokken regeling. In de tweede situatie komt de investering immers uiteindelijk niet ten goede aan de onderneming die de investering doet, omdat de opstallen (met de ecologie-investeringen) bij de beëindiging van het opstalrecht eigendom worden van de grondeigenaar, die geen enkel investeringsrisico droeg. De steunregeling is bestemd voor ecologie-investeringen die de steunaanvragende onderneming in haar productieproces gebruikt om er rechtstreeks en hoofdzakelijk een ecologisch voordeel uit te halen. De uitsluiting van ondernemingen die geen eigenaar zijn van de grond is verantwoord omwille van de zware budgettaire gevolgen indien ze niet zouden worden uitgesloten, gelet op de schaarste van de overheidsmiddelen. In het door de verzoekende partij aangehaalde voorbeeld van een patrimoniumvennootschap die een recht van opstal verleent aan een werkvennootschap om het onroerend patrimonium af te schermen van het ondernemingsrisico, gaat het om investeringen die veelal onroerend zijn uit hun aard of door bestemming, zodat ook in dit geval het ecologisch voordeel niet integraal ten goede komt van de onderneming die het ondernemingsrisico draagt, nu de opstallen uiteindelijk toekomen aan de patrimoniumvennootschap. Gezien de schaarste van de overheidsmiddelen, is het niet onredelijk dergelijke constructies uit te sluiten.

De bekritiseerde maatregel steunt volgens de verwerende partij op een objectief criterium, namelijk een feitelijke en vanzelfsprekende vaststelling die niet afhangt van enige persoonlijke appreciatie, die duidelijk is en steunt op concrete elementen. De maatregel houdt verband met een legitiem doel, aangezien het vermijden van een budgettaire ontsporing wordt beoogd. Het uitsluiten van ecologie-investeringen waarvan de eigendom behouden is via het recht van opstal of de verzaking van het recht op natrekking, maakt het mogelijk om dat doel te bereiken. Er is ook een redelijk verband van evenredigheid tussen het aangewende middel en het beoogde doel, of alleszins geen kennelijke onevenredigheid. Het doel was het budget onder controle te houden in afwachting van de implementatie van de nieuwe call-procedure.

De verwerende partij merkt op dat de verzoekende partij weinig of geen uitleg verschaft over de juridische constructie die zij naar eigen bewering zal hanteren. Er worden ter zake geen stukken voorgelegd en het is niet duidelijk of de verzoekende partij wel de zogenaamde werkvennootschap is, onder meer omdat zij niet de houdster is van de milieuvergunning.

Uit het voorgaande blijkt bovendien dat het bestreden besluit, met inbegrip van de uitsluiting van investeringen waarvan de eigendom behouden blijft via een recht van opstal of een verzaking aan het recht van natrekking, voldoende materieel is gemotiveerd.

18. De verzoekende partij benadrukt in de memorie van wederantwoord nog dat een opstalhouder en een volle eigenaar zich voor wat betreft de opstallen juridisch in dezelfde situatie bevinden. Beiden zijn immers volle eigenaar van de opstallen.

19. In haar laatste memorie argumenteert de verwerende partij nog dat indien een eigenaar die steun voor ecologie-investeringen ontvangt, zijn eigendom binnen vijf jaar zou vervreemden, de toegekende steun teruggevorderd kan worden. De opstalhouder kan daarentegen zijn recht overdragen aan derden

en het opstalrecht kan op verscheidene andere wijzen worden beëindigd, waarbij de eigendom van de opstallen altijd van rechtswege overgaat aan de opstalgever. Wanneer dit laatste gebeurt binnen vijf jaar, beschikt de overheid niet over de mogelijkheid om de toegekende steun terug te vorderen.

Beoordeling

20. Bij artikel 6, 2°, van het bestreden besluit wordt onder meer bepaald dat een aantal investeringen niet meer voor steun in aanmerking komt, waaronder "de investeringen waarvan de eigendom behouden blijft via een recht van opstal of een verzaking aan het recht van natrekking" (artikel 14, § 3, 5°, van het aldus door het bestreden besluit gewijzigde besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2004). Hieruit kan worden opgemaakt dat een steunaanvrager die opstalhouder is van de goederen waarop de ecologie-investeringen betrekking hebben, niet meer in aanmerking komt voor steun.

De verwerende partij voert dienaangaande in haar laatste memorie aan dat uit de door de verzoekende partij voorgelegde stukken niet kan worden opgemaakt dat zij zich in deze situatie bevindt. Uit deze stukken blijkt evenwel dat door de nv Meysmans en Cie een recht van opstal wordt gevestigd ten voordele van ING Lease, waarbij de verzoekende partij optreedt als huurder en als bouwheer. Ook indien de verzoekende partij niet de rechtstreekse begunstigde is van het opstalrecht, kan worden aangenomen dat zij ongunstig getroffen wordt door de bestreden bepaling, die tot gevolg heeft dat geen investeringssteun meer kan worden toegekend indien de investeringen het voorwerp uitmaken van een recht van opstal.

De verzoekende partij heeft bijgevolg wel degelijk belang bij het beroep tot nietigverklaring voor wat betreft de bestreden bepaling.

21. De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie, zoals vervat in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, vereisen dat

allen die zich in eenzelfde toestand bevinden op gelijke wijze worden behandeld en dat allen die zich in een verschillende toestand bevinden op verschillende wijze worden behandeld. Deze regels sluiten niet uit dat een verschil in behandeling wordt ingesteld tussen verschillende categorieën van personen, voor zover het criterium van onderscheid op een objectieve en redelijke wijze kan worden verantwoord in functie van het doel en de gevolgen van de betrokken bepaling. Het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

22. Alvorens tot de toetsing van het gelijkheidsbeginsel over te gaan, moet worden nagegaan of de verschillende categorieën van personen met elkaar vergelijkbaar zijn.

Overeenkomstig artikel 1 van de wet van 10 januari 1824 over het recht van opstal is het recht van opstal een zakelijk recht om gebouwen, werken of beplantingen op andermans grond te hebben. Naar luid van artikel 4 van dezelfde wet kan het recht van opstal voor geen langere tijd dan 50 jaar worden bepaald, behoudens de bevoegdheid om het te hernieuwen. Overeenkomstig artikel 6 van dezelfde wet treedt, bij het eindigen van het recht van opstal, de grondeigenaar in de eigendom van de gebouwen, werken en beplantingen, met de verplichting om de waarde daarvan te betalen aan degene die het recht van opstal had. De opstalhouder heeft een recht van terughouding totdat die betaling is gebeurd. Het recht van opstal houdt aldus een in de tijd beperkte afwijking in van de artikelen 552 en 553 van het Burgerlijk Wetboek inzake het recht van natrekking, dat inhoudt dat gebouwen, werken en beplantingen aan de grondeigenaar toebehoren. Overeenkomstig artikel 2 van de voormelde wet kan de opstalhouder zijn recht van opstal vervreemden en met een hypotheek belasten. Hij kan de goederen die aan het recht van opstal zijn onderworpen, ook met erfdienstbaarheden bezwaren, zij het enkel voor de duur van het opstalrecht. Hieruit volgt dat het opstalrecht een horizontale splitsing van de eigendom inhoudt: de opstalgever is eigenaar van de grond en de opstalhouder is eigenaar van de opstallen. De opstalhouder beschikt over de eigendom van de

opstallen, net als een volle eigenaar, zij het dat dat eigendomsrecht beperkt is in de tijd.

Uit wat voorafgaat, kan worden opgemaakt dat de volle eigendom enerzijds en het opstalrecht anderzijds van goederen die resulteren uit ecologie-investeringen weliswaar niet identiek zijn, maar wel degelijk vergelijkbare categorieën betreffen. Het gegeven dat het opstalrecht geen minimumduur kent, doet daar geen afbreuk aan. Voor wat betreft het door de verwerende partij in haar laatste memorie aangehaalde verschil inzake de mogelijkheid van terugvordering van toegekende steun, ziet de Raad van State niet in hoe artikel 24, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2004 een onderscheid zou inhouden tussen volle eigenaars en opstalhouders, voor wat betreft de vervreemding van goederen die resulteren uit ecologie-investeringen binnen vijf jaar na het beëindigen van die investeringen.

23. Uit het administratief dossier kan worden opgemaakt dat werd gekozen voor een nieuwe call-procedure omwille van de budgettaire ontsporing van het bestaande systeem. De wijzigingen die het bestreden besluit aanbrengt, beogen, volgens de nota aan de Vlaamse Regering, een hogere efficiëntie van de steunmaatregel, een hogere effectiviteit, een maximale afstemming op de groeipremie en een heroriëntering van de steunmaatregel om, zoals overeengekomen tijdens de begrotingscontrole, de financiële problemen niet verder te laten toenemen. Er kan worden aangenomen dat met de bekritiseerde bepaling een wettig doel wordt nagestreefd, dat als dusdanig door de verzoekende partij ook niet wordt bekritiseerd.

Het onderscheid tussen een opstalhouder en een volle eigenaar is bovendien een objectief onderscheid, dat abstract geformuleerd is en niet afhangt van enige persoonlijke appreciatie.

24. De evenredigheid van de bekritiseerde maatregel tot het beoogde doel wordt door de verwerende partij gesteund op het gegeven dat sinds

midden 2006 een belangrijk aantal steunaanvragen betrekking hebben op ondernemingen die de steun aanwenden om op structurele wijze de productie van groene stroom, in vele gevallen opgewekt door zonne-energie, te subsidiëren, waarbij in 44 procent van de gevallen gebruik zou worden gemaakt van een recht van opstal, al dan niet gecombineerd met een verzaking aan het recht van natrekking. Daarbij wordt geargumenteerd dat de betrokken steunregeling in beginsel niet de subsidiëring van groene stroomproductie beoogt en dat enkel ecologie-investeringen behoren te worden gesubsidieerd waarbij de steunaanvrager ook zelf het investeringsrisico neemt. De door de verzoekende partij bekritiseerde bepaling beoogt het door de verwerende partij geschetste oneigenlijk gebruik van de steunregeling af te wenden.

Deze argumentatie neemt niet weg dat de uitsluitingsgrond in onvoldoende mate aansluit op de door de verwerende partij geviseerde categorie van steunaanvragers. Veeleer dan de subsidiëring van groene stroomproductie onder bepaalde voorwaarden uit te sluiten of het effectief opnemen van het investeringsrisico door de steunaanvrager in subsidievoorwaarden te vertalen, is de uitsluitingsgrond toegespitst op de aard van het zakelijk recht op de investering, namelijk op de eigendom van de investering via een recht van opstal of een verzaking aan het recht van natrekking. Ook indien men kan aannemen dat een aldus geformuleerde uitsluitingsgrond adequaat is om de geviseerde categorie van steunaanvragers uit te sluiten, neemt dit niet weg dat de verzoekende partij op goede gronden betoogt dat daardoor bepaalde categorieën van steunaanvragers worden uitgesloten die zich niet inlaten met groene stroomproductie en die wel degelijk het investeringsrisico opnemen, maar die om bepaalde zakelijke of financiële redenen de eigendom van hun investering vestigen via een recht van opstal of via een verzaking aan het recht van natrekking door de eigenaar van de grond.

Uit de argumentatie van de verwerende partij met betrekking tot patrimoniumvennootschappen die “uiteindelijk” de eigendom van een investering waarvoor een recht van opstal was toegestaan, terug verwerven, kan

allerminst worden opgemaakt dat in alle of zelfs in de meeste gevallen waarin van een dergelijke patrimoniumvennootschap gebruik wordt gemaakt, het investeringsrisico bij de patrimoniumvennootschap zou liggen. De verwerende partij slaagt er bijgevolg niet in aan te tonen dat het beroep op een patrimoniumvennootschap en op een recht van opstal voor de betrokken ecologie-investering, ertoe leidt dat de steun voor ecologie-investeringen op goede gronden zou mogen worden ontzegd.

Het algemene karakter dat eigen is aan rechtsregels ontslaat de overheid niet van de verplichting om de maatregelen die zij wil nemen, op een voldoende precieze wijze te formuleren, zodat geen onderscheid wordt gecreëerd waardoor bepaalde categorieën van steunaanvragers op onevenredige wijze worden uitgesloten van de steun voor ecologie-investeringen. De algemeen geformuleerde uitsluiting van steunaanvragers die de eigendom van hun investering vestigen via een recht van opstal of via een verzaking aan het recht van natrekking, komt in deze omstandigheden neer op een maatregel die onevenredig is met het nagestreefde doel en die bijgevolg strijdig is met het gelijkheidsbeginsel.

25. In zoverre artikel 6, 2°, van het bestreden besluit een nieuwe paragraaf 3, 5°, invoegt in het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2004, betreft het een bepaling die kan worden afgesplitst van de overige bepalingen van het bestreden besluit. Er is dan ook geen reden om de vernietiging uit te breiden tot het hele bestreden besluit.

26. Het derde middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt artikel 6, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2007 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2004 tot toekenning van steun aan ondernemingen

voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest, inzoverre het een nieuwe paragraaf 3, 5°, invoegt in het voornoemde besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2004.

De Raad van State verwerpt het beroep voor het overige.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 5 december 2011, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Jeroen Van Nieuwenhove,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,

bijgestaan door

Wim Geurts,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Wim Geurts	**André Vandendriessche**